

Plats och tid: Stora Studion, Funkishuset, 2021-10-11, 08:15:00

- Upprop
- Val av protokollsjusterare

Nr	Dnr	Ärende	Föredragande och ca tid
1	Nämnd.2021.7	Öppnande av sammanträdet	
2	Nämnd.2021.8	Godkännande av dagordningen	
3	Nämnd.2021.1	Information KS-BUU a. Kvalitetsrapport förskola, grundskola och fritidshem b. Ekonomi c. Kompetensförsörjning - Behörigheter d. Systematiskt arbetsmiljöarbete e. Nulägesanalys digitalisering f. Fjärrundervisning i modersmål g. Skolverkssamarbetet h. Samverkansavtal med LIU projekt ULF - Utveckling, lärande och forskning i. Analys av elevenkäten j. Körkortsutbildning k. Elevunderlag Gusum/Ringarum l. Rapport kontaktpolitiker m. Övrig information	Mimmi Trysberg, Anders Kempe, Victoria Ackemo 8:15 Caroline Hedvall, Nadezda Kartushina 9:20 Maria Drott 10:00 Ann-Catrin Stening 10:15 Angelika Johansson 10:30 Angelika Johansson Birgitta Modig 11:00 Caroline Hedvall Fredrik Törnberg, Maria Feltborn 11:15 Djamal Hamaili 11:45 Victoria Ackemo 9:00

4	KS-BU.2021.39	Revisionsrapport - Granskning av huvudmannens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan	
5	Nämnd.2021.10	Frågor	
6	Nämnd.2021.11	Avslutning av sammanträdet	

Jenny Elander Ek (C)
Ordförande

Monica Magnusson
Sekreterare

(1)

Nämnd.2021.7

Öppnande av sammanträdet

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskotts beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

(2)

Nämnd.2021.8

Godkännande av dagordningen

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskotts beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

(3)

Nämnd.2021.1

Information KS-BUU

- a. Kvalitetsrapport förskola, grundskola och fritidshem
- b. Ekonomi
- c. Kompetensförsörjning - Behörigheter
- d. Systematiskt arbetsmiljöarbete
- e. Nulägesanalys digitalisering
- f. Fjärrundervisning i modersmål
- g. Skolverkssamarbetet
- h. Samverkansavtal med LIU projekt ULF - Utveckling, lärande och forskning
- i. Analys av elevenkäten
- j. Körkortsutbildning
- k. Elevunderlag Gusum/Ringarum
- l. Rapport kontaktpolitiker
- m. Övrig information

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskotts beslut

Justerare

.....

.....

2021-10-04

(3)

Nämnd.2021.1

1. XXXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskotts beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till
Beslutsmottagare
Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Revisionen

Till: Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

PM – Granskning av huvudmannens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan

EY har på uppdrag av revisorerna gjort en övergripande bedömning av kommunstyrelsens styrning och uppföljning av skolverksamheten i kommunen. Denna PM bygger enbart på dokumentation i form av kommunallag, skollag samt kommuninterna styrdokument som budget, verksamhetsplan samt förvaltningens arbetsplan och kvalitetsrapport. En avstämning har genomförts med barn- och utbildningsutskottets presidium.

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen genom utbildningsutskottet brister i styrning och uppföljning. Skolverksamhet är som verksamhet en professionsstyrd verksamhet och bör så vara vilket innebär att styrelsen inte bör detaljstyra i *hurfrågor*. Icke desto mindre är kommunstyrelsen som huvudman ytterst ansvarig för att kommunen erbjuder en god skolverksamhet och bör därför utöver att ange målsättningar hålla sig informerad om utvecklingen och besluta om åtgärder vid avvikelse från målen. Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte lever upp till detta. Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

Kopplingen mellan de utvecklingsområden som definierats och resultatmålen är svag. Det är alltså svårt att följa hur väl man lyckas med utvecklingsområdena.

Det framgår inte i några av dessa styrdokument vilka åtgärder som planeras inom respektive utvecklingsområde. Utskott och styrelse bör ha insikt vad som planeras.

Utbildningsutskottet brister i sin uppföljning av utvecklingsområdena. Inga analyser redovisas och dokumenteras vilket gör att utskottet inte har något underlag för att notera avvikelser och för att kunna initiera åtgärder för dessa avvikelser. Den muntliga återrapporteringen bedöms med andra ord inte vara tillräcklig.

I och med att utskottet brister i sin uppföljning får kommunstyrelsen i sin helhet ett för dåligt underlag för att kunna utöva sitt ansvar som huvudman och ansvarig inför fullmäktige.

Ovanstående fyra brister gäller alltså kommunstyrelsen med utskott. Vi bedömer bristerna som allvarliga. Bristerna bör åtgärdas oavsett hur bra eller dåliga skolresultaten är men bristerna framstår som extra allvarliga då skolresultaten för närvarande behöver förbättras. Förvaltningen behöver en engagerad och ansvarstagande politisk styrning som också har en medveten strategi för i vilka frågor som politiken bör agera och vilka som ligger på förvaltningsnivå. Skolverksamhet är ingen komplicerad verksamhet att förstå, däremot är det svårt att veta och leda i bevis vilka åtgärder som leder till vad.

Med ovanstående i beaktning lämnas följande rekommendationer:

- Säkerställ att kommunstyrelsens huvudmannaansvar tydliggörs i de olika leden. Det gäller såväl mellan styrelsen och utskottet som mellan utskottet och sektorn. Detta inkluderar i vilka skeden utskottet bör föreslå kommunstyrelsen (som huvudman) att besluta utifrån dennes ansvar. Det är av vikt att styrelsen genom dess utskott är delaktig i de dialoger och analyser som sker inom ramen för kvalitetsarbetet.
- För de analyser och dialoger som genomförs bör utskottet tydliggöra den egna analysen och de avvägningar som sker vid sammanträdet. Det är av vikt att hänsyn tas till rektorns egna ansvar enligt skollagen. Det är dock fortsatt styrelsen som ansvarar för att målen uppnås och att resurserna är tillräckliga. För att fullgöra sitt uppdrag krävs en tydlig styrning, uppföljning och dialog.

Kommunrevisionen önskar få svar från kommunstyrelsen senast den 2021-06-16.

Ulf Larsson

Rune Hallgren

Gun-Britt Skill

Birgitta Risberg

Jim Andersson

Revisionsskrivelsen har godkänts via e-post i enlighet med SKR:s instruktioner.

PM – Granskning av huvudmannens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan

Valdemarsviks kommun

Sammanfattning och rekommendationer

EY har på uppdrag av revisorerna gjort en övergripande bedömning av kommunstyrelsens styrning och uppföljning av skolverksamheten i kommunen. Denna PM bygger enbart på dokumentation i form av kommunallag, skollag samt kommuninterna styrdokument som budget, verksamhetsplan samt förvaltningens arbetsplan och kvalitetsrapport. En avstämning har genomförts med barn- och utbildningsutskottets presidium.

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen genom utbildningsutskottet brister i styrning och uppföljning. Skolverksamhet är som verksamhet en professionsstyrd verksamhet och bör så vara vilket innebär att styrelsen inte bör detaljstyra i *hurfrågor*. Icke desto mindre är kommunstyrelsen som huvudman ytterst ansvarig för att kommunen erbjuder en god skolverksamhet och bör därför utöver att ange målsättningar hålla sig informerad om utvecklingen och besluta om åtgärder vid avvikelse från målen. Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte lever upp till detta. Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

- ▶ Kopplingen mellan de utvecklingsområden som definierats och resultatmålen är svag. Det är alltså svårt att följa hur väl man lyckas med utvecklingsområdena.
- ▶ Det framgår inte i några av dessa styrdokument vilka åtgärder som planeras inom respektive utvecklingsområde. Utskott och styrelse bör ha insikt vad som planeras.
- ▶ Utbildningsutskottet brister i sin uppföljning av utvecklingsområdena. Inga analyser redovisas och dokumenteras vilket gör att utskottet inte har något underlag för att notera avvikelser och för att kunna initiera åtgärder för dessa avvikelser. Den muntliga återrapporteringen bedöms med andra ord inte vara tillräcklig.
- ▶ I och med att utskottet brister i sin uppföljning får kommunstyrelsen i sin helhet ett för dåligt underlag för att kunna utöva sitt ansvar som huvudman och ansvarig inför fullmäktige.

Ovanstående fyra brister gäller alltså kommunstyrelsen med utskott. Vi bedömer bristerna som allvarliga. Bristerna bör åtgärdas oavsett hur bra eller dåliga skolresultaten är men bristerna framstår som extra allvarliga då skolresultaten för närvarande behöver förbättras. Förvaltningen behöver en engagerad och ansvarstagande politisk styrning som också har en medveten strategi för i vilka frågor som politiken bör agera och vilka som ligger på förvaltningsnivå. Skolverksamhet är ingen komplicerad verksamhet att förstå, däremot är det svårt att veta och leda i bevis vilka åtgärder som leder till vad.

Med ovanstående i beaktning lämnas följande rekommendationer:

- ▶ Säkerställ att kommunstyrelsens huvudmannaansvar tydliggörs i de olika leden. Det gäller såväl mellan styrelsen och utskottet som mellan utskottet och sektorn. Detta inkluderar i vilka skeden utskottet bör föreslå kommunstyrelsen (som huvudman) att besluta utifrån dennes ansvar. Det är av vikt att styrelsen genom dess utskott är delaktig i de dialoger och analyser som sker inom ramen för kvalitetsarbetet.
- ▶ För de analyser och dialoger som genomförs bör utskottet tydliggöra den egna analysen och de avvägningar som sker vid sammanträdet. Det är av vikt att hänsyn tas till rektorns egna ansvar enligt skollagen. Det är dock fortsatt styrelsen som ansvarar för att målen uppnås och att resurserna är tillräckliga. För att fullgöra sitt uppdrag krävs en tydlig styrning, uppföljning och dialog.

Bakgrund och syfte

Revisionen har följt skolresultaten över en längre period. Under hösten 2020 genomfördes dialogmöten med ordförande för barn- och utbildningsutskottet, sektorschef för Barn, Utbildning och Arbetsmarknad samt en rektor. Vid dessa dialoger identifierades det systematiska kvalitetsarbetet och framförallt en tydlighet i analysarbetet inom grundskolan som ett utvecklingsområde.

Med utgångspunkt i ovan har den förtroendevalda revisionen gett EY i uppdrag att granska aktuella styrdokument för huvudmannens styrning, med särskilt fokus på det systematiska kvalitetsarbetet.

Kommunstyrelsens verksamhetsplan, sektorns arbetsplan och huvudmannens kvalitetsrapport utgör underlag för dokumentstudien. En kompletterande avstämning har skett med barn- och utbildningsutskottets presidium. Uppdraget är avgränsat till grundskoleverksamheten.

Syfte

Syftet är att via en dokumentbaserad analys kartlägga kommunstyrelsens och dess utbildningsutskotts styrning av skolverksamheten, med särskilt fokus på det systematiska kvalitetsarbetet.

Följande frågeställningar besvaras:

- ▶ Vilka krav på styrning av skolverksamheten ställer kommunallagen samt skollagen och hur väl svarar sektorns styrdokument upp mot dessa krav?
- ▶ Vilket uppdrag har kommunstyrelsen/utskottet gett förvaltningen inför 2020 och vilka analyser ligger till grund för dessa?
- ▶ Hur har sektorn översatt uppdragen i sin arbetsplan?
- ▶ Vad har rapporterats till utskottet utifrån verksamhetsplan, arbetsplan och inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet?

Avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen och dess utbildningsutskotts styrning av skolverksamheten.

Denna PM följer den dokumentation som ligger till grund för den politiska styrningen av det berörda området. Det är inte en heltäckande eller fördjupad granskning av det systematiska kvalitetsarbetet. Vi redogör inte för andra former för arbetet eller eventuella ytterligare dokument än de som redogörs för i bakgrunden ovan.

lakttagelser och bedömningar

Vilka krav på styrning av skolverksamheten ställer kommunallagen samt skollagen och hur väl svarar sektorns styrdokument upp mot dessa krav?

Kommunallagen (2017:725) tydliggör kommunstyrelsens ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrsignaler samt gällande föreskrifter (6 kap. 6 §). Föreskrifter för skolverksamheten tydliggörs av skollagen (2010:800).

Att kommunen är huvudman för grundskolan fastställs av 2 kap. 2 § skollagen. Fullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala skolverksamheten har de resurser som krävs för att uppfylla nationella mål och genomföra utbildningen enligt de krav som ställs i skollagstiftningen (2 kap. 8 §). Att fullmäktige får tillsätta de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter för dess verksamhet framgår av 2 kap. 2 § samma lag samt av 3 kap. 4 § kommunallagen.

I Valdemarsviks kommun fastställs kommunstyrelsens huvudmannans ansvar för skolverksamheten av reglementet. Bl.a. genom att "kommunstyrelsen fullgör kommunens uppgifter enligt lagar och förordningar inom utbildningsområdet och har ansvaret för det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna".

För beredning och verkställighet har kommunstyrelsen ett barn- och utbildningsutskott. Utskottet beslutar på delegation om bidragsbelopp till fristående skolor och beslut om skolskjuts för elever, men har i övrigt ingen delegerad beslutanderätt inom ramen för huvudmannaskapet.

Huvudmannen ska utse en skolchef som ska biträda huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet (2 kap. 8 a §). I Valdemarsvik är skolchef också sektorschef för Barn, Utbildning och Arbetsmarknad. Dennes beslutanderätt tydliggörs i kommunstyrelsens delegationsordning för sektorn.

Ur ett kommunallagsperspektiv är det viktigt att ta hänsyn till regler om ansvar och förutsättningar för delegering. Beslutanderätt rörande frågor om kvalitet och omfattning ska inte delegeras (6 kap. 38 § kommunallagen). Vi har inga anmärkningar på delegationsordningen ur detta hänseende. Kommunallagens bestämmelser ska i sin tur beaktas i relation till rektorns ansvar för sin inre organisation enligt 9-10 §§ skollagen. Det är respektive rektor som ska leda och samordna arbetet på sin enhet. Densamma ansvarar för att fördela resurser efter barn och elevers förutsättningar och behov.

Varje huvudman inom skolväsendet ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen (4 kap. 3-4 §§ skollagen). Strukturen för genomförandet av det systematiska kvalitetsarbetet tar sin utgångspunkt i fyra delar i ett årshjul. De fyra delarna beskrivs i Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete och innefattar att arbetet ska (1) följas upp, (2) analyseras, (3) planeras och (4) genomföras.

Samtliga utbildningsfrågor bereds av barn- och utbildningsutskottet. Utöver verksamhetsplan inom ramen för mål- och budget finns inga ytterligare styrdokument för arbetet antagna av styrelsen. Innehållet i verksamhetsplan presenteras i avsnittet nedan och kommenteras därför inte ytterligare i detta avsnitt.

Den arbetsplan och kvalitetsrapport som sektorn tar fram presenteras för utskottet. Det är framförallt i dessa dokument som kvalitetsarbetet och analysen hanteras fram. Inför 2021 ska arbetsplanen lämnas för information till kommunstyrelsen. Av intervju med presidiet framkommer att huvudmannaskapet kan tydliggöras. Utskottets ordförande framhåller

vidare att de ser över möjligheten att delta i en utbildning för politiker verksamma inom skolområdet. Detta är inte beslutat vid granskningstillfället.

Kommentar: Våra kommentarer avseende innehåll i verksamhetsplan och arbetsplan följer av kommande avsnitt nedan. Ovan har redogörelse lämnats för de avsnitt i kommunallagen, skollagen och utifrån fullmäktiges krav som ställer krav på dess innehåll.

För att öka delaktigheten i det systematiska kvalitetsarbetet enligt skollagen behöver huvudmannen (kommunstyrelsen och dess utskott) tydliggöra hur och i vilka skeden (planering, uppföljning, analys och genomförande) som utskottet respektive styrelsen ska ingå. Det är av vikt att hänsyn tas till rektorns egna ansvar enligt skollagen. Noterbart är dock att det fortsatt är styrelsen som ansvarar för att målen uppnås och att resurserna är tillräckliga. Det är av vikt att de analyser som sker beaktas särskilt i planeringsarbetet. Vår erfarenhet visar att detta stärker incitament för de som genomför analysen att fördjupa denna om genomförd analys mynnar ut i faktiskt beslutsunderlag. För att fullgöra sitt uppdrag krävs en tydlig styrning, uppföljning och dialog. Vi återkommer till detta i kommande avsnitt.

Vilket uppdrag har kommunstyrelsen/utskottet gett förvaltningen inför 2020 och vilka analyser ligger till grund för dessa??

Huvudmannens styrning uttrycks i verksamhetsplanen. Här anges de uppdrag som ges till sektorn. Styrelsens resultatmål och indikatorer utgår från fullmäktiges inriktningsmål.

Kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2020 avser hela styrelsens ansvarsområde och är inte avgränsad för sektorn eller skolverksamheten. Presidiet lyfter att denna avsiktligt inte ska vara detaljerad. Syftet är att detaljplanering sker i sektorns arbetsplan, utifrån vilken analysen sedan sker. Resultatet av analysen omhändertas sedan i sektorns arbetsplan för kommande läsår.

Styrelsens resultatmål med fokus på skolverksamheten framgår i tabellen nedan, målvärden för valda indikatorer framgår inte av verksamhetsplanen.

Resultatmål	Indikator
1. Samtliga elever ska vara behöriga till gymnasieskolan efter avslutad grundskola	- Meritvärde: årskurs 9, 2020 - Andel elever med behörighet till gymnasieskolans samtliga nationella program 2019 - Andel elever med godkänt i alla ämnen (59,3 %, 2019) - Betygsresultat, nationella prov, åk 6
2. Föräldrar ska känna att det är tryggt att lämna sina barn på förskolan och att barnen ges möjlighet till pedagogisk verksamhet av god kvalitet.	- Personal- och vårdnadshavareenkät, 2019.
3. Behov av insatser från socialtjänsten ska minska genom att öka de förebyggande insatserna för barn och ungdomar.	- Kolada, kostnadsutveckling 2020 - Statistik från IFO 2020

Tabell 1: Resultatmål med bäring på skolområdet, kommunstyrelsens verksamhetsplan 2020

Kommentar: Inom ramen för granskningen har vi försökt att se vilka resultatmål som går att härleda till skolverksamheten. Av styrelsens verksamhetsplan framgår enbart resultatmålen, men inte vilka områden, vad som ska göras eller vilka satsningar som ska ske för att möjliggöra en god måluppfyllelse.

Verksamhetsplanen bör utvecklas med vilka uppdrag och satsningar som ska ske för att möta identifierade utmaningar. Likaså hur resultatuppföljning ska ske. En jämförelse sker även i kommande avsnitt som avseende arbetsplanen.

Kommunstyrelsen verksamhetsplan 2021

Denna granskning avser enbart revisionsåret 2020, bedömningar och rekommendationer tar därför inte nedan stycke om verksamhetsplanen 2021 i beaktning. Innehållet bedöms dock vara av intresse för granskningen då det visar på en utveckling av innehållet i verksamhetsplanen vid jämförelse med styrelsens verksamhetsplan 2020.

Vi noterar att det av styrelsens verksamhetsplan för 2021 framgår en beskrivning av hur respektive mål ska uppnås. Därtill noteras bl.a. följande fokusområden rörande sektorns verksamhet under året:

- ▶ ett utvecklat ledarskap
- ▶ ett ökat lärande
- ▶ barn, elever och vuxnas lärande ska vara i fokus i varje beslut
- ▶ fortsatt satsning på digitalisering med fokus på att höja användningen av digitala tjänster och verktyg
- ▶ analys och utvärdering av resultaten från förskolan till gymnasiet för att hitta ett gemensamt arbete för att nå en högre målluppfyllelse.

Samtliga områden är beskrivna som målsättningar, ett utvecklat ledarskap avser exempelvis "genom att utveckla ledarskapet i vår organisation, ska vi skapa bästa möjliga förutsättningar för vår personal att lyckas i uppdraget". För dessa avsnitt framgår det inte hur uppföljning ska ske eller om något område prioriteras framför ett annat. Inte heller om det avser en särskild satsning med tilldelade resurser.

Sektorns kvalitetsarbete beskrivs ske i tre nivåer, där huvudmannanivån likställs med sektornivå, därefter sker den i varje verksamhet och hos varje medarbetare. Styrelsens delaktighet tydliggörs inte. Enligt intervjuade sker muntlig återrapportering inom ramen för utskottets sammanträden (vilket vi återkommer till nedan).

I verksamhetsplan för 2021 lyfts det särskilt fram att "en dialog mellan de olika nivåerna är viktig för att identifiera gemensamma utvecklingsbehov, skapa insikt om orsaker till och relevanta åtgärder för att förbättra resultaten".

Kommentar: En särskild bedömning lämnas inte då stycket ovan avser revisionsåret 2021. Lämnade iakttagelser i löptexten tillsammans med övriga kommentarer i denna granskning utgör dock en god grund för styrelsen att vidta åtgärder. Då nämnda fokusområden i avsnittet avser målsättningar är det av vikt att det i arbetsplanen tydliggörs hur arbetet ska ske.

Hur har sektorn översatt kommunstyrelsen/utskottets uppdrag i sin arbetsplan?

Sektorn översätter verksamhetsplanen i sin arbetsplan. 2021 års arbetsplan är fortsatt under framtagande och innehållet i denna presenteras därför inte.

Av 2020 års arbetsplan framgår att "då kommunstyrelsens verksamhetsplan är antagen ska resultatmål och indikatorer läggas till i sektorns arbetsplan". Dessa framgår inte av planen. Huvudmannens styrning tydliggörs därmed inte explicit i arbetsplanen, men flera av de utvecklingsområden som identifieras för 2020 gränsar till eller påverkar de resultatmål som presenterats i tabell 1 nedan. Arbetsplanen som dokument beskrivs också uttrycka hur sektorn vill förverkliga fullmäktiges inriktningsmål om en "framgångsrik lärandekommun".

Utvecklingsområden 2020	Styrelsens resultatmål
Behörighet hos personal	1. Samtliga elever ska vara behöriga till gymnasieskolan efter avslutad grundskola
Inkluderande och differentierad undervisning	1. Samtliga elever ska vara behöriga till gymnasieskolan efter avslutad grundskola 2. Föräldrar ska känna att det är tryggt att lämna sina barn på förskolan och att barnen ges möjlighet till pedagogisk verksamhet av god kvalitet.
Digitalisering	1. Samtliga elever ska vara behöriga till gymnasieskolan efter avslutad grundskola
Forskningsbaserad undervisning och arbetssätt	1. Samtliga elever ska vara behöriga till gymnasieskolan efter avslutad grundskola
Pedagogiskt ledarskap	1. Samtliga elever ska vara behöriga till gymnasieskolan efter avslutad grundskola 2. Föräldrar ska känna att det är tryggt att lämna sina barn på förskolan och att barnen ges möjlighet till pedagogisk verksamhet av god kvalitet.
Samverkan med socialtjänst	3. Behov av insatser från socialtjänsten ska minska genom att öka de förebyggande insatserna för barn och ungdomar. <i>För styrelsens resultatmål rörande behov av insatser avser valda indikatorer inte barn- och utbildnings ansvarsområde.</i>

Tabell 2: Utvecklingsområden enligt sektorns arbetsplan

För de identifierade utvecklingsområdena enligt tabellen ovan framgår det inte hur arbetet ska ske för att möta dessa. Det går därför inte att bedöma huruvida dessa kan bidra till en ökad måluppfyllelse. Vi noterar att flera identifierade utvecklingsområden inte följs upp särskilt i den kvalitetsrapport som arbetsplanen mynnat ut i (se kommande avsnitt).

Arbetsplanen tas fram i sektorns ledningsgrupp där sektorschef, biträdande sektorschef, rektorer och sektorsintendent deltar. Därutöver har varje enhet en egen arbetsplan. Vi har inga kommentarer rörande det årliga arbetet på sektorsnivå. Utifrån genomförd dokumentgranskning förefaller detta följa stegen enligt Skolverkets årshjul.¹

Kommentar: Utifrån styrelsens verksamhetsplan bedöms kopplingen till resultatmålen vara svag i arbetsplanen. Det framgår inte vad eller vilka satsningar som ska ske för att utveckla dessa områden. För exempelvis behörigheten bland personal framgår det inte vilka åtgärder som ska vidtas i syfte att öka behörigheten. Det framgår inte heller hur sektorn ska arbeta med individanpassad undervisning. Styrelsen bör tydliggöra planeringsarbetet och styrning av skolverksamheten utifrån identifierade utvecklingsområden och mål.

Vad har rapporterats till utskottet utifrån verksamhetsplan, arbetsplan och inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet?

Uppföljning av styrelsens styrning sker inom ramen för tertialrapporteringen. Vid granskningstillfället har uppföljning inte skett för de aktuella målen enligt tabell 1. En övergripande kommentar lämnas avseende måluppfyllelsen:

"Sektorn behöver fortsätta sitt arbete att utveckla undervisningen inom förskolan och grundskolan för att fler elever ska bli godkända i alla ämnen, nå gymnasiebehörighet och få

¹ Arbetet planeras med utgångspunkt i arbetsplanen. Uppföljning av arbetet sker i en kvalitetsrapport som tas fram läsårsvis. Efter genomförd analys på enhetsnivå sker en gemensam planering på huvudmannanivå (vilket avser sektorns ledningsgrupp enligt underlaget) och med respektive enhet. Fokus avser de insatser som ska genomföras under kommande period i syfte att förbättra kvaliteten i verksamheten.

med sig goda förutsättningar för vidare studier och arbete. Andelen som fullföljer sin gymnasieutbildning och når gymnasieexamen inom tre år behöver också förbättras."

Övrig information rörande vilka satsningar som sker framgår inte. All information nedan avser därför enbart innehåll i sektorns kvalitetsrapport och därigenom uppföljning av arbetsplanen.

Kommunstyrelsen och barn- och utbildningsutskottet tar inte del av sektorns kvalitetsrapport i sin helhet. Utskottet delges dock en muntlig dragning av framtagna kvalitetsrapporter. Den muntliga informationen lämnas löpande och även separat för de olika verksamhetsformerna² vilket presidiet uppger borgar för en god diskussion. Utskottets ledamöter förväntas ta del av informationen och föra den vidare i respektive partigrupper inför budgetberedningen.

Kvalitetsrapporten för läsåret 2019/2020 inleds med en nulägesbeskrivning. Ett avsnitt avser organisationens anpassningar utifrån gällande sparkrav. På en övergripande nivå beskrivs måluppfyllelsen inte vara tillfredställande och ett analysarbete ska ha påbörjats. Att analysarbetet ska utvecklas ligger i linje med den beskrivning som framgår av kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2021.

I övrigt följer kvalitetsrapporten arbetsplanens målområden, med fokus på läroplansområden och kunskapsmål. Dessa avser exempelvis värdegrund, övergripande mål och riktlinjer för utbildningen. Uppföljning för dessa områden sker systematiskt.

För varje område presenteras indikatorer, analyser eller beskrivningar av arbetssätt, resultat och utvecklingsbehov och åtgärder. Vi noterar att det för flera områden sker hänvisning till enheternas egna redogörelser, det sker med andra ord inte en aggregerad huvudmannanalys.³

Enheternas analys utgörs till stor del av en beskrivning av identifierade utvecklingsområden, det pågående arbetet och de insatser som har initierats. En analys av dessa och de effekter som skolan ser för respektive insats tar inte vid därefter. Via en djupanalys kan skolorna minska antalet insatser, om dessa inte bedöms ha någon effekt.

Sektorn anger identifierade utvecklingsbehov och åtgärder, men det är i flera avsnitt svårt att följa om dessa avser en enskild skolenhet eller verksamheten som helhet. Exempel lämnas nedan:

- I avsnitt 8.1, 8.3, 8.5, 8.6, 10.5 presenteras enbart analys och utvecklingsbehov/åtgärder för en skolenhet i samtliga avsnitt.
- För avsnitt 8.2 framgår utdrag från tre av fyra enheter.
- I avsnitt 8.4, 8.7 och 10-10.4 är det svårt att avgöra om det avser samtliga eller enskilda enheter.
- Avsnitt 9 lämnas utan kommentar.

Då enheternas analys inte aggregeras är det svårt att följa grunden för presenterade utvecklingsbehov som identifieras på övergripande nivå.

För avsnitt 8.2 om måluppfyllelse och 8.7 rörande bedömning och betygsättning går det att följa identifierade utvecklingsområden och hur dessa ska omhändertas, vilket är positivt. Exempelvis ska förstelärarna få ett särskilt ansvar för kartläggning och planering av insatser, studiehandledare ska få ett utökat ansvar och eleverna ska ha tillgång till digitala verktyg. Ytterligare analyser ska ske av nyanländas språkutveckling.

² Förskola, grundskola, gymnasium

³ I enlighet med skollagen är rektor ansvarig för sin inre organisation. En aggregerad analys och insatser ska främst främja gemensamma insatser för att möta gemensamma utvecklingsområden.

En skola noterar en positiv ökning av pojkars resultat under 2020. För den aktuella skolan beskrivs de insatser som har genomförts under året, men det framgår inte någon analys om bakgrund eller vilka arbetssätt som kan ha föranlett resultatet. För en annan skola framgår hur insatser kan ha påverkat resultatet och här framgår en tydligare analys, men även för denna skola stannar analysen vid att noterade "orsaker kräver ytterligare analys".

Särskild uppföljning av identifierade utvecklingsområden i arbetsplan för 2020:

Behörighet hos personal	Följs inte upp särskilt
Inkluderande och differentierad undervisning	Följs inte upp särskilt
Digitalisering	En lärplattform (GSuite for Education) har införts för lärare och elever har införts, initialt för åk 7-9. Övrigt fokus på ett "digitalt utvecklingsarbete, vilket innebär utbildning och förändrat arbetssätt samtidigt som digitala enheter införs till eleverna". I maj fick elever i åk. 9 datorer (chrome book), även om det försenats med anledning av Corona.
Forskningsbaserad undervisning och arbetssätt	Följs inte upp särskilt
Pedagogiskt ledarskap	Följs upp under 8.8.
Samverkan med socialtjänst	Följs inte upp särskilt

Kommentar: Vi noterar att det i flera avsnitt i kvalitetsrapporten enbart framgår analys från en skolenhet. Det är av vikt att samtliga enheters analyser aggregeras på huvudmannanivå i syfte att hitta gemensamma beröringspunkter. Det är svårt att följa grunden för valda utvecklingsområden, även om vi av underlaget kan utläsa identifierade fokusområden inför 2021. En analys bör även inkludera eventuella framgångsfaktorer (som exempelvis den positiva utvecklingen av pojkars resultat).

Redovisning av kvalitetsrapporter bör följas av en fördjupad analys med fokus på att åtgärder vidtas. Det är därför inte tillräckligt att utskottet enbart mottar en muntlig rapportering. Kvalitetsrapporten bör delges i sin helhet och utmanas för att kunna definiera problemen och vilka åtgärder som är relevanta på politisk respektive sektorsnivå. Vid uppföljningen bör krav ställas på analyser vid avvikelser för att kunna följa och åtgärda dessa i de former som bedöms lämpliga.

Sammanfattning och rekommendationer framgår av sida 3.

Valdemarsviks kommun den 19 februari 2021

Tijana Sutalo
EY

Bilaga

Källförteckning

Medverkande funktioner

- ▶ Ordförande, barn- och utbildningsutskottet
- ▶ Vice ordförande, barn- och utbildningsutskottet

Dokument

- ▶ Kommunstyrelsens verksamhetsplan, 2020
- ▶ Sektor Barn, Utbildning och Arbetsmarknad, arbetsplan, 2020
- ▶ Sektor Barn, Utbildning och Arbetsmarknad, kvalitetsrapport 2020

KS § 69

KS-BU.2021.39

Revisionsrapport - Granskning av huvudmannens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan

Kommunstyrelsens beslut

Ärendet återremitteras till barn- och utbildningsutskottet för att utveckla svaret i delen avseende huvudmannens styrning.

Yrkanden

Per Hollertz (M) med instämmande från Göran Hargestam (SD) och Jenny Elander Ek (C) yrkar att ärendet ska återremitteras till barn- och utbildningsutskottet för att utveckla svaret i delen avseende huvudmannens styrning.

Ärendebeskrivning

Revisionen har genomfört en granskning av skolans resultat. Revisionen har granskat våra kommunala styrdokument för 2020: kvalitetsrapport och verksamhetsplan. Revisionen har intervjuat sektorchef, rektor på Vammarskolan och KSBU presidium. Den bedömning som revisionen gjort utifrån dokument och intervjuer har resulterat i följande iakttagelser:

- Kopplingen mellan de utvecklingsområden som definierats och resultatmålen är svag. Det är alltså svårt att följa hur väl man lyckas med utvecklingsområden.
- Det framkommer inte i styrdokumenterna vilka åtgärder som planeras inom respektive utvecklingsområde.
- Utskottet brister i sin uppföljning av utvecklingsområdena. Inga analyser redovisas skriftligt vilket gör att utskottet inte har tillräckligt underlag för att notera avvikelser och för att kunna initiera åtgärder för dessa avvikelser.
- Då utskottet brister i sin uppföljning får kommunstyrelsen som helhet ett för dåligt underlag för att kunna utöva sitt ansvar som huvudman och ansvarig inför fullmäktige.

Åtgärder för att leva upp till identifierade brister

- *Kopplingen mellan de utvecklingsområden som definierats och resultatmålen är svag. Det är alltså svårt att följa hur väl man lyckas med utvecklingsområden.*

KS § 69

KS-BU.2021.39

Svar: Sektorn skriver årligen en kvalitetsrapport både på enhetsnivå förskola och skola och en sammanvägd rapport på huvudmannanivå. Rapporten skrivs i Stratsys. Under 2020 identifierade vi att vårt kvalitetsarbete var otydligt och krävde väldigt omfattande dokumentation. Vi såg skäl att se över sektormål och hur vi följer upp dessa. Vår arbetsplan innehöll många mål som var beskrivna på ett sätt som var svåra att mäta och följa upp. Sektorchef beslutade därför att arbetsplanen skulle revideras med färre antal mål, tydliga syften kring måtetal och plan för hur resultat följs upp. Arbetet påbörjades i höstas och blev klart efter årsskiftet. Den nya arbetsplanen ska nu gälla kommande läsår och revideras nästa vår igen.

Vår kvalitetsrapport genereras från arbetsplanen. En undermålig arbetsplan ger i sin tur en kvalitetsrapport av sämre kvalitet. Under våren 2021 har vi utarbetat en analysmodell för hur vi ska analysera skolans resultat på alla nivåer: lärnivå, skolnivå och huvudmannanivå. En analysdag genomfördes redan våren 2020 men det var endast två av fyra skolor som genomförde dagen som planerat. Underlaget till sektorn var därför otillräckligt för att både identifiera utvecklingsområden på alla enheter och på en aggregerad nivå.

Den 12 maj ska våra skolenheter genomföra årets analysdag. Sektorn centralt planerar dagen i detalj och har sammanställt underlag, skapat frågeställningar och digitala mallar för enheternas analysresultat. Dagen inleds gemensamt under ledning av sektorchef kring grundskolans resultat, bakgrund och innehåll för dagen. Det kan upplevas utmanande att analysera skolresultat på undervisningsnivå. Det finns alltid en risk att man tar resultaten i försvar istället för att reflektera kritiskt, objektivt och nyanserat kring resultaten. Vi gör därför noggranna mallar och instruktioner som utgår från grupp- och skolnivå, där genus och flerspråkighet uppmärksammas för att analysen och åtgärder ska bli så effektiva som möjligt.

Ett pågående arbete centralt i sektorn är att nu skapa en mer ändamålsenlig och tydlig mall för kvalitetsrapporten. Den ska vara enkel att följa och lätt att fylla i för våra chefer. Innan sommaren ska rapporten vara klar på enhetsnivå. Därefter tar tjänstemän in underlaget för bearbetning centralt och sammanställer en kvalitetsrapport på huvudmannanivå. Vårt mål är att rapporten ska vara klar till politiken i månadsskiftet augusti/september.

KS § 69

KS-BU.2021.39

I september avsätter vi en halvdag för utskottet där ledamöterna ges möjlighet att fördjupa sig i våra resultat, analyser och åtgärder i syfte att möjliggöra delaktighet, möjlighet och ansvar att påverka vår inriktning och koppla detta till resurser.

- *Det framkommer inte i styrdokumentet vilka åtgärder som planeras inom respektive utvecklingsområde.*

Då våra mål var otydligt formulerade och svåra att följa upp blev det svårt att i rapporten identifiera åtgärder. Muntligen har vi dock inför läsåret 2020/2021 identifierat följande områden som viktiga att utveckla och rapporterat det hösten 2020 till utskottet:

- Fortsätta utveckla digital kompetens hos elever och lärare enligt vår digitaliseringsplan.
- Utveckla arbetsmetod för elevhälsoteamets möten. Modellen kallas EHM (elevhälsomöte). Vi har haft ett sektormål om inkludering läsåret 2019/2020 och 2020/2021 men det är borttaget till nästa läsåre. Målet är att barn i möjligast mån ska vara inkluderade i sin klass. Barn som utmanar ska ges stöd så att de kan fungera i sin klass så långt det är möjligt utifrån extra anpassningar och särskilt stöd. Genom att utveckla elevhälsans förebyggande och främjande arbete genom metoden EHM möjliggörs en perspektivförflyttning från individ till gruppnivå. Det innebär att vi inte enbart diskuterar enskild elev utan problematiserar undervisningssituation i en undervisningsgrupp. Modellen implementerades först på Gusums skola med positiva resultat. Lärare, elevhälsans professioner och rektor upplevde att samtalen och åtgärder blir mer konstruktiva och framtidsytande. Även delaktigheten förstärktes genom förändrad arbetsmetod. I januari 2021 infördes modellen i Ringarum och Sörby. Vi överväger att även införa den på Vammarskolan.
- Främja närvaro på våra skolenheter. Under elevhälsans planeringsdag våren 2020 identifierades att frånvaroproblematik är ett prioriterat område att åtgärda. På grund av Corona har frånvaron ökat mer än normalt. Vi såg dock redan innan pandemin att närvaron behöver öka. Ett arbete sker just nu att se över frånvarorutinen och säkerställa att den är väl känd för all personal. Skolverket har beviljat likvärdighetsbidrag till två tjänster (socialpedagog alt. socialkoordinator) vars syfte är att främja elevers närvaro, trivsel och trygghet på skolan. Socialpedagogerna ska arbeta stöttande med hemmasittande elever för att få tillbaka

KS § 69

KS-BU.2021.39

dem till skolan och för att de som ligger i riskzonen inte blir hemmasittare.

- Främja läsning. Efter förra årets analysdag enades våra skolenheter om att läsning ska prioriteras 2020/2021. Gusums skola var först ut att starta det s k "läsåret". Övriga skolor arbetar också för att planera in mer läsning i alla ämnen för att utveckla läsningen och språket hos våra elever. I vårt skolverkssamarbete har vi ansökt om pengar för att utveckla kompetensen i vår lärarkår genom ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA). Vi har också beviljats medel för att utveckla skolbiblioteken. För att möjliggöra det anställs en skolbibliotekarie som kommer arbeta tillsammans med lärarna för att främja elevers läsning och för att öka elevers digitala kunskaper.

Då vi under hösten var underbemannade centralt har vi inte möjlighet att följa upp alla våra mål och mätpunkter som förväntat. Kvalitetsrapportens kvalitet var därför undermålig. Vill samtidigt påtala att vi har lett ett utvecklingsarbete tydligt under förra läsåret när det gäller digitaliseringen och ovan nämnda områden.

- *Utskottet brister i sin uppföljning av utvecklingsområdena. Inga analyser redovisas skriftligt vilket gör att utskottet inte har tillräckligt underlag för att notera avvikelser och för att kunna initiera åtgärder för dessa avvikelser.*

Vi har tidigare rapporterat kvalitetsarbete muntligt på utskottet på enhetsnivå och huvudmannanivå. Vi har sammanställt underlaget i powerpointpresentationer som inte varit utskickade i förväg. Vi instämmer i kritiken. Vi har inte i tillräcklig omfattning gett våra politiker skriftliga underlag för att ge en helhetsbild av vår verksamhet. Vi avser därför att framöver skriva fler tjänsteskrivelser med underlag som utskottets ledamöter begärt och skicka ut det med kallelsen. Kvalitetsrapporterna ska skickas ut i sin helhet till alla ledamöter. Det kommer att ställa högre krav på att ledamöter i förväg ska vara inlästa på vårt skriftliga underlag och under utskottsmöten ställa fördjupande frågor, lämna synpunkter och rikta uppdrag till sektorn.

- *Då utskottet brister i sin uppföljning får kommunstyrelsen som helhet ett för dåligt underlag för att kunna utöva sitt ansvar som huvudman och ansvarig inför fullmäktige.*

Vi föreslår att den sammanvägda kvalitetsrapporten ska till kommunstyrelse för godkännande. Vi avser att på förvaltningsnivå att se

KS § 69

KS-BU.2021.39

över delegationsordningen från kommunstyrelsen. Kansliet ansvarar för revideringen i samråd med respektive sektor. Delegationsordningen behöver justeras då vi omorganiserat i förvaltningen. Det har dock inte påverkat hur vi leder skola. Där ser vi i sektorn inga oklarheter kring styrningen men som vi redan nämnt ge vårt utskott och kommunstyrelsen ett mer omfattande skriftligt underlag.

Beslutsunderlag

Protokoll från KS-BUU 2021-05-10 § 33

Tjänsteskrivelse från sektor Barn, utbildning och arbetsmarknad 2021-04-26

Revisionsskrivelse

PM Huvudmannens styrning

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskott

Barn- och utbildningschefen

Akten

(4)

Nämnd.2021.10

Frågor

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskotts beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

(5)

Nämnd.2021.11

Avslutning av sammanträdet

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskotts beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten